

Dosarul nr. 2ra-1938/18

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani) O. Parfeni

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) V. Negru, V. Sîrbu, A. Bostan

ÎNCHEIERE

19 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Tamara Chișca-Doneva
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Galina Tutunaru,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Galina Tutunaru
împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la
judecarea cauzei în termen rezonabil și repararea prejudiciului material și moral,
împotriva deciziei din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
respins apelul declarat de Galina Tutunaru și s-a menținut hotărârea din 29 mai 2017
a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La 13 martie 2017 Galina Tutunaru a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției, prin care a solicitat constatarea încălcării dreptului
său la judecarea cauzei în termen rezonabil, încasarea sumei de 15 000 lei cu titlu de
reparare a prejudiciului material și a sumei de 5 000 lei cu titlu de reparare a
prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că la 22 octombrie 2012 s-a adresat
cu cerere de chemare în judecată în Judecătoria Strășeni. Cauza civilă dată, nu a fost
una complexă și a fost examinată definitiv la 14 septembrie 2016, pe parcursul a 3
ani, 11 luni și 8 zile.

A relatat că dreptul la examinarea cauzei în termen rezonabil i-a fost încălcat
din cauza judecătorilor Judecătoriei Strășeni, care au emis încheieri ilegale, ce
ulterior au fost anulate de Curtea de Apel Chișinău.

Prin urmare, consideră că instanțele judecătorești din Republica Moldova au
încălcat prevederile art. 192 din Codul de procedură civilă și art. 6 § 1 din Convenția
Europeană a Drepturilor Omului, care garantează dreptul la examinarea cauzei în
termen rezonabil.

Prin hotărârea din 29 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cererea
de chemare în judecată depusă de Galina Tutunaru a fost respinsă ca fiind
neîntemeiată.

Prima instanță, respingând acțiunea, și-a argumentat concluzia menționând că în perioada 22 octombrie 2012 (ziua adresării cu cerere de chemare în judecată) și până la 7 iunie 2016 (ziua emiterii deciziei definitive), ședințele de judecată au fost amânate la cererile reprezentanților reclamantei.

La fel, în perioada 19 decembrie 2013-26 iunie 2015 procesul a fost suspendat la cererea reprezentantului reclamantei.

Astfel, instanța a conchis că perioada de examinare a cauzei în instanța de fond și de apel, nu a depășit limita rezonabilității. Instanțele de judecată au acționat cu bună credință cu suficientă diligentă, și au întreprins toate măsurile necesare în vederea examinării rapide, obiective și sub toate aspectele a cauzei.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 27 iunie 2017 Galina Tutunaru a declarat apel, solicitând casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Galina Tutunaru și s-a menținut hotărârea din 29 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

La 22 martie 2018 Galina Tutunaru a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 23 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului, recurenta a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, invocând că instanța a aplicat o lege care nu poate fi aplicată, și anume, prevederile art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele dosarului atestă că copia deciziei integrale a fost expediată participanților la proces la 5 martie 2018 (f.d. 110), însă dovada legală de recepționare a acesteia de către Galina Tutunaru lipsește.

Din aceste considerente, recursul declarat la 22 martie 2018, se consideră în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicite admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Galina Tutunaru nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Galina Tutunaru.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Dumitru Mardari